

**Ietekmes uz vidi novērtējuma (IVN) sabiedriskā apspriešana, paredzētajai darbībai -
“PurpleGreen Solwin” vēja elektrostaciju un tīklu būvniecība
Jēkabpils novada Vīpes un Mežāres pagastos.
PROTOKOLS**

Sanāksmes norises laiks: 2024. gada 17. decembrī Vīpes tautas namā (adrese: Vālodzītes, Vīpe, Vīpes pagasts, Jēkabpils novads) plkst. 18:00.

Sanāksmes vadītāja: Baiba Voltmane, Jēkabpils novada pašvaldības Attīstības pārvaldes vadītāja

Sanāksmes moderatore: Aiga Kāla, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” valdes locekle

Sanāksmes dalībnieki: Klātienē sanāksmē piedalās 18 dalībnieki un attālināti sanāksmei pieslēgušies 18 dalībnieki (sanāksmes dalībnieku saraksts pieejams pēc pieprasījuma)

Baiba Voltmane, Jēkabpils novada pašvaldības Attīstības pārvaldes vadītāja atklāj sanāksmi, iepazīstina ar plānoto sanāksmes norisi un aicina dalībniekus aktīvi iesaistīties.

Aiga Kāla iepazīstina klātesošos ar sanāksmes darba kārtību, tehnisko informāciju un dalībnieku iespējām uzdot jautājumus un iesaistīties diskusijā pēc prezentācijām. Aicina dalībniekus pierakstīties reģistrācijas lapā. Tiek norādīts, ka sanāksme tiek ierakstīta, filmēta un pēc sanāksmes būs pieejams protokols. Dod vārdu SIA «PurpleGreen Solwin» pārstāvim Naurim Jonamam, lai iepazīstinātu ar projekta ieceri. Pēc attīstītāja prezentācijas SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vecākā eksperte Kristiāna Siliņa iepazīstinās ar ietekmes uz vidi novērtējuma procesu.

Nauris Jonass, SIA «PurpleGreen Solwin» pārstāvis sniedz informāciju par plānoto vēja parku.

Kristiāna Siliņa, SIA “Estonian, Latvian & Lithuanian Environment” vecākā eksperte iepazīstina ar ietekmes uz vidi novērtējuma procesu.

Prezentācijas pievienotas protokola pielikumā.

Aiga Kāla atkārtoti aicina dalībniekus reģistrēties, uzdot jautājumus un izteikt viedokli.

Sanāksmes dalībnieks jautā, kā nonācāt pie šīs vietas izvēles? Pirms pieciem gadiem jau meklējāt, vēsturiski izpētīts gaisa plūsmas, bet tagad jau gatavs projekts un izvēlēta vieta, sanāk, ka Vīpe bez pārvaldnieka, nav vietējo lielo zemnieku, iedzīvotāju.

Nauris Jonass atbild, ka vietas izvēli noteica infrastruktūra. Nepieciešamas vairākas komponentes, kas svarīgas – it pieejami augstsprieguma tīkli, mājsaimniecību daudzums (neliels iedzīvotāju skaits). Nevarēja paredzēt, ka, uzsākot darbus pirms diviem gadiem, nebūs pārvaldnieka. Vējš ir visā Latvijā, bet it īpaši piekrastē. Esam saņēmuši atļaujas, veicam šo sabiedrisko apspriešanu.

Sanāksmes dalībnieks jautā par prezentāciju, kurā minēts, ka kopiena gūst labumu no šī projekta. Kas tieši - Mežāres vai viss Jēkabpils novads? Jautājums par konstrukciju nogādāšanu līdz būvobjektam.

Nauris Jonass atbild, ka kopiena šajā gadījumā ir tā, kas dzīvo 2 km rādiusā ap vēja parku. Tiešie maksājumi jeb puse no tā, kas tiek ieskaitīti pašvaldībai, pienākas, tiek sadalīti iedzīvotājiem (140 000 eur). Maksājums nedrīkst būt mazāks kā vidējā mēnešalga, tiks indeksēts attiecīgi. Pašvaldības kontā esošā summa tiek paredzēta infrastruktūras uzlabošanai. Piegāde būs ne uz Rīgas ostu, šobrīd tiek izskatītas 3 ostas - Liepājas, Skultes un Klaipēdas ostas. Jāskatās ostu pieredze. Skultes osta no piegādes viedokļa pieņemama. Ir daudz materiālu izpētei. Arī, lai piegāde pēc iespējas mazāk ietekmētu dabas vērtības. Maršruti, kas visvieglāk izmantojami, ceļu stiprināšanas darbi.

Sanāksmes dalībnieks komentē, ka par šo vietu interesējas vēl vairākas kompānijas, kurš tad beigās būvēs?

Nauris Jonass piebilst, ka būvēs tas, kuram būs atļaujas, apbūves tiesību līgumi. Esam strādājuši ar vietējiem zemju īpašniekiem, strādājam pie efektivitātes palielināšanas. Ir jāsakārto juridiskie procesi.

Sanāksmes dalībnieks jautā par mirgošanas efektu, turbīnu apturēšu un to efektivitāti.

Nauris Jonass atbild, ka saulainās dienas saistītas ar zemu vēju vai bezvēju. Turbīnas tiks izslēgtas notiks turbīnas saules leņķa modulēšana, kas uzskaita mirgošanu. Lai novērstu nepieņemamu mirgošanas efektu uz mājsaimniecību. Mirgošana nav apmākušās dienās.

Oskars Beikulis, SIA "Estonian, Latvian & Lithuanian Environment" vides konsultants komentē, ka rezultātos ir norādīti 2 aprēķinu scenāriji. 100 stundas ir pēc sliktākā scenārija un tā tas nemēdz reāli būt. Ir modernas tehnoloģijas, ka vēja parka darbību var apturēt, attiecīgi izslēdzot.

Sanāksmes dalībnieks jautā, kas būs ar meriolācijas lietām, visi lauki ir meriolēti? Kas kontrolēs?

Oskars Beikulis atbild, ka jautājums par meriolācijas sistēmu funkcionēšanu ir aktuāls, bet jebkura būvprojekta sastāvdaļa ir meriolācijas projekts. Arī tagad - izmaiņas meriolācijas sistēmā būs. Jānodrošina, lai šī sistēma strādā un ne sliktāk kā šobrīd. Tas ir projektēšanas un būvniecības jautājums. Kontrolē būs. Valsts institūcijas.

Nauris Jonass papildina, ka, caurskatot līgumus, šis jautājums ir bijis svarīgs un, ka nedrīkst pasliktināt zemes stāvokli t.sk. arī par meriolāciju.

Sanāksmes dalībnieks piebilst par mazo HES būvniecību, pelna viens, citi cieš. Kas būs ar pārsniegtajiem decibeliem?

Nauris Jonass saka, ka vēja ģeneratori un vēja parki radikāli atšķiras no HES. Pieredze nav laba, bet jāstrādā attiecīgajiem atīstītājiem.

Oskars Beikulis papildus komentē par meriolācijas sistēmām, izklāsta pieredzi no citām VES, risinājumiem, pavasara paliem. Maksimuma periodos tiek fiksētas teritorijas. Kam jāpievērš uzmanība. Par HES, ja kaut kas nav izdarīts pareizi, būvniecības jautājums. Trokšņi – izvēlēti staciju modeļi, ko būvēt, lai nodrošinātu attiecīgu, pieņemamu robežlīmeni troksnim. Jāņem vērā Veselības inspekcijas (VI) ieteikumi, standarta prasība – jāveic mērījumi tuvākajās dzīvojamās

mājās, lai apliecinātu, ka trokšņa robežlielumi netiek pārsniegti. VI ir primārā institūcija, kas uzrauga un pārbauda, lai trokšņa līmenis tiktu samazināts.

Sanāksmes dalībnieks uzdod jautājumu par platībām. Vai vēl pieteikumi tiek pieņemti?

Nauris Jonass atbild, ja tās ir nelielas teritorijas (pāris desmit hektāru), tad gaidām pieteikumus, izskatīsim. Nepieciešams sazināties.

Sanāksmes dalībnieks komentē par klātesošo dalībnieku sadalījumu trīs grupās. Par apkaštaciju, kur tā atradīsies? Kas notiks ar Jaunleišupiem?

Nauris Jonass atbild, ka kartē redzama apakšstacijas atrašanās vieta Vīpē, Leišupē. Junliešupē mājas tiek vērtētas, bet IVN ietvaros uz šīm mājām tiesību nav.

Kristiāna Siliņa/Oskars Beikulis piebilst, ka apakšstacijas var radīt trokšņa līmeni, bet tad, ja nav iespējams izbūvēt klusu apakšstaciju, tad tāda nevar pastāvēt. Otrs ir nodrošināt tehniskas būves, kas neļauj troksnim izplatīties.

Sanāksmes dalībnieks vēlas noskaidrot, kāda būtu ietekme uz ražu – tā būs uz augšu vai uz leju?

Nauris Jonass atbild, ka tiks darīts viss, lai ražu varētu palielināt, tomēr, zemnieku saimniecībām caur saules parku un VES attīstību kopumā tiek piedātā stabila naudas plūsma (apbūves platību līgumu ietvaros). Ražu nevaram palielināt.

Oskars Beikulis komentē, ka nav datu, ka ražas apjomi palielinās/samazinās. Ne Latvijā, ne Lietuvā. Jāskatās arī meriolācijas sistēmu funkcionalitāte. Diskusija par decibeliem traktoros.

Sanāksmes dalībnieks jautā, vai ir iespēja uzbūvēt mazāku vēja ģeneratoru? Vieta būs aizņemta. Par vidi – piesārņojums. No atkritumu poligona, piemēram.

Oskars Beikulis atbild, ka jautājums ir par attālumu un augstumu. Ir faktori, kas nosaka, kas un ko var uzbūvēt, respektīvi, normatīvajos regulējumos. Atkritumu poligonam var būt daudz blakņu. Par putnu polulāciju, tas ir nozīmīgi.

Aiga Kāla papildina, ka ir jārunā par vides uzraudzību un kontroli. Ir jāattīsta, jāstrādā kārtīgi, jaseko līdz, jātrod līdzsvars.

Baiba Voltmane, Jēkabpils novada pašvaldības Attīstības pārvaldes vadītāja pateicas par veltīto laiku un dalību sabiedriskajā apspriešanā.

Sanāksme tiek slēgta: plkst. 19:30

Sanāksmes vadītāja A. Kāla

Sanāksmes protokolu sagatavoja M. M. Gailīte, SIA Estonian, Latvian & Lithuanian Environment. Sanāksmes protokols ir sagatavots, izmantojot sanāksmes laikā veikto audio ierakstu.